

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în subprogram în anul 2025

SECURITATEA NAȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ: ABORDĂRI JURIDICE, POLITOLOGICE ȘI SOCIOLOGICE (denumirea subprogramului)

Codul subprogramului **010501**

În urma realizării planului de implementare a *subprogramului* pentru anul 2025 au fost elaborate și publicate **156** lucrări științifice, științifico-metodice și didactice în culegeri de studii științifice de specialitate, reviste științifice de profil din Republica Moldova și din străinătate, în culegeri ale materialelor prezentate în cadrul conferințelor științifice naționale și internaționale, ceea ce constituie un volum aproximativ de **300** coli de autor.

Inclusiv, accentuăm cele mai relevante publicații, dintre care: **2** – monografiile internaționale, **5** – monografiile naționale, **3** – în capitole în monografiile internaționale, **0** – în capitole în monografiile naționale, **51** – articole în reviste științifice (inclusiv, **5** - Articole științifice publicate în reviste indexate în baza de date Thomson Reuters (reviste cotate incluse în baza de date Web of Science și Scopus, **30** în alte reviste din străinătate recunoscute pe plan internațional; **16** – articole în reviste științifice din Registrul National al revistelor de profil, tipul B, C și în curs de acreditate), **un** articol în culegere de peste hotare, **93** - articole în lucrările conferințelor științifice, inclusiv: **11** - în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare); **31** - în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **12** - în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională din Republica Moldova; **22** - în lucrările conferințelor științifice naționale, plus **15** – teze, inclusiv **4** în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare) și **11** în lucrările conferințelor științifice internaționale din Republica Moldova; **2** - lucrări științifico-metodice și didactice care includ cursuri universitate, note de curs pentru studenții facultăților de drept din țară și din România și **un** studiu sociologic, publicat online.

În cadrul subprogramului au fost organizate următoarele manifestări științifice:

A. Conferință științifică națională cu participare internațională „Integrarea europeană a Republicii Moldova în contextul demarării negocierilor pe marginea acquis-ului comunitar”. 13 mai 2025;

B. Conferința internațională „Securitatea națională și reziliența socială în context postelectoral”. 6-7 noiembrie 2025;

C. Conferința națională „Filosofia și perspectiva umană” organizată cu prilejul Zilei Mondiale a Filosofiei. 20 noiembrie 2025.

În baza rezultatelor cercetării constatăm necesitatea promovării și asigurării implementării corecte și eficiente a normelor și standardelor europene, care vor contribui la consolidarea și dezvoltarea instituțiilor puterii de stat, a cadrului normativ al Republicii Moldova și nu în ultimul rând la integrarea politico-juridică a RM în structurile europene ale UE. Rezultatele atinse în cadrul investigării temei menționate au arătat că problematica modificării legislației naționale a Republicii Moldova după semnarea acordului de aderare la UE este foarte puțin cercetată la nivel doctrinar. Concluzionăm că, pornind de la lacunele depistate în procesul de modernizare a legislației naționale, se impune cercetarea în continuare a tematicii subprogramului, în contextul imperativului corespunderii RM la statutul de stat-candidat la aderarea la Uniunea Europeană, inclusiv din perspectiva ajustării politicilor publice ale RM la rigorile politicii europene de securitate.

În perioada de referință activitatea planificată cu întreg conținutul său, precum obiectivele trasate etapei 2025 de realizare a temei subprogramului instituțional de cercetare a fost realizată în volum deplin.

Considerăm că instituțiile de stat, în colaborare cu forțe politice parlamentare și extraparlamentare, cu opoziția politică, cu societatea civilă și mediul academic, trebuie să-și conjuge eforturile și să continue progresul pentru integrarea Republicii Moldova în structurile europene, pentru fortificarea securității naționale, cu accent pe respectarea valorilor democratice, drepturilor omului și statului de drept. Promovarea cooperării și schimbului de bune practici cu statele membre ale Uniunii Europene vor duce la îmbunătățirea guvernării, implementarea cu succes a reformelor și fortificarea securității naționale și a siguranței cetățenilor RM.

Implementarea recomandărilor efectuate în cadrul subprogramului va contribui semnificativ la amplificarea procesului de dezvoltare socială și consolidarea rezilienței societale în Republica Moldova, în special dacă valorificarea resurselor și potențialului comunităților vor fi efectuate printr-o abordare comprehensivă, ceea ce va contribui la construirea unei societăți mai echitabile, sigure pentru cetățean, prospere și reziliente.

Summary of the activity and results obtained in the sub-programme in 2025
NATIONAL SECURITY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA IN THE CONTEXT OF ACCESSION TO
THE EUROPEAN UNION: LEGAL, POLITICAL AND SOCIOLOGICAL APPROACHES
(subprogram name)

Subprogram code **010501**

Following the implementation plan of the subprogram for 2025, 156 scientific, scientific-methodical and didactic works were developed and published in collections of specialized scientific studies, specialized scientific journals from the Republic of Moldova and abroad, in collections of materials presented at national and international scientific conferences, which constitutes an approximate volume of 300 author's sheets.

Including, we emphasize the most relevant publications, of which: 2 - international monographs, 5 - national monographs, 3 - in chapters in international monographs, 0 - in chapters in national monographs, 49 - articles in scientific journals (including, 5 - Scientific articles published in journals indexed in the Thomson Reuters database (listed journals included in the Web of Science and Scopus databases), 28 in other internationally recognized foreign journals; 16 - articles in scientific journals from the National Register of specialized journals, type B, C and in the process of accreditation), 96 - articles in the proceedings of scientific conferences, including: 14 - in the proceedings of international scientific conferences (abroad); 31 - in the proceedings of international scientific conferences from the Republic of Moldova; 12 - in the proceedings of national scientific conferences with international participation from the Republic of Moldova; 22 - in the proceedings of national scientific conferences, plus 15 - theses, including 4 in the proceedings of international scientific conferences (abroad) and 11 in the proceedings of international scientific conferences in the Republic of Moldova; 2 - scientific-methodological and didactic works that include university courses, course notes for law students in the country and Romania and a sociological study, published online.

The following scientific events were organized within the subprogram:

- A. National scientific conference with international participation "European integration of the Republic of Moldova in the context of the start of negotiations on the *acquis communautaire*". May 13, 2025;
- B. International conference "National security and social resilience in the post-electoral context". November 6-7, 2025;
- C. National conference "Philosophy and human perspective" organized on the occasion of World Philosophy Day. November 20, 2025.

Based on the research results, we note the need to promote and ensure the correct and efficient implementation of European norms and standards, which will contribute to the consolidation and development of state power institutions, the regulatory framework of the Republic of Moldova and, last but not least, the political and legal integration of the Republic of Moldova into the European structures of the EU. The results achieved in the investigation of the mentioned theme showed that the issue of amending the national legislation of the Republic of Moldova after the signing of the EU accession agreement is very little researched at the doctrinal level. We conclude that, starting from the gaps identified in the process of modernization of national legislation, further research of the subprogramme's theme is required, in the context of the imperative of the Republic of Moldova's compliance with the status of a candidate state for accession to the European Union, including from the perspective of adjusting the public policies of the Republic of Moldova to the rigors of the European security policy.

During the reference period, the planned activity with its entire content, as well as the objectives outlined for the 2025 stage of achieving the theme of the institutional research subprogramme, was carried out in full.

We believe that state institutions, in collaboration with parliamentary and extra-parliamentary political forces, with the political opposition, with civil society and academia, must combine their efforts and continue progress towards the integration of the Republic of Moldova into European structures, to strengthen national security, with an emphasis on respecting democratic values, human rights and the rule of law. Promoting cooperation and the exchange of good practices with the member states of the European Union will lead to improved governance, the successful implementation of reforms and the strengthening of national security and the safety of the citizens of the Republic of Moldova.

The implementation of the recommendations made within the sub-program will significantly contribute to the amplification of the social development process and the strengthening of societal resilience in the Republic of Moldova, especially if the valorization of the resources and potential of communities will be carried out through a comprehensive approach, which will contribute to building a more equitable, safe for citizens, prosperous and resilient society.